

**FÖRSÄKRINGSVILLKOR
FÖR ANSTÄLLDA INOM KOMMUNER, REGIONER,
TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN
OCH VISSA KOMMUNALA FÖRETAG**

AGS®-KL

**AVGIFTSBEFRIELSE-
FÖRSÄKRING**

TFA®-KL

2022

Kollektivavtal om Avtalsgruppsjukförsäkring och Trygghetsförsäkring vid arbetsskada samt Avgiftsbefrielseförsäkring för anställda inom kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala företag

Sveriges Kommuner och Regioner, Sobona – Kommunala företagens arbetsgivarorganisation (avser endast Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL) och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation å ena sidan samt Svenska Kommunalarbetareförbundet, OFRs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård samt Läkare jämte i förbundsområdena ingående organisationer, Lärarnas Samverkansråd samt AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer å den andra sidan har för anställda inom kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala företag träffat överenskommelser om

- Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL) med giltighet fr o m den 1 juli 1974,
- Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL) – före den 1 juli 1977 benämnd Trygghetsförsäkring vid yrkesskada (TFY-KL) – med giltighet fr o m den 1 september 1974 och
- Försäkringsvillkor för Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL gäller fr o m den 1 januari 2014. För Svenska kyrkan gäller KAP-KL.

Utöver försäkringsvillkor för var och en av försäkringarna har parterna överenskommit om

- gemensamma försäkringsvillkor för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring, innehållande främst bestämmelser om försäkringsavtal, premier, uppgiftsrapportering och dylikt, med giltighet fr o m den 1 januari 2000.

Försäkringsgivare är för

- AGS-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL:

Afa Sjuk tjänstepensionsaktiebolag
org nr 502033-0642 (Afa Sjukförsäkring).

- TFA-KL:

Afa Trygg tjänstepensionsaktiebolag
org nr 516401-8615 (Afa Trygghetsförsäkring).

Bestämmelser om skyldighet att teckna AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL har intagits i kollektivavtalen mellan berörda arbetsgivare och arbetstagarorganisationer.

Denna handling innehåller de av försäkringsgivarna – i enlighet med överenskommelser som träffats av de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet – fastställda försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL samt de gemensamma försäkringsvillkoren samtliga gällande fr o m den 1 januari 2022.

För försäkringsfall som inträffat tidigare än den 1 januari 2022 gäller de försäkringsvillkor som gällde då försäkringsfallet inträffade.

Stockholm i november 2022

Innehållsförteckning

Förkortningar i texten 5

Gemensamma försäkringsvillkor för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring 6

Överenskommelser om villkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring 6

Försäkringsavtal 6

Kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring 6

Försäkringsavtals giltighetstid 6

Försäkringsavtals omfattning 7

Försäkringarna för företagare, make m fl 7

Garanti 7

Premier 7

Arbetsgivarens uppgiftsskyldighet 8

Undantag från eller tillägg till försäkringsvillkoren 8

Ändring av försäkringsvillkor 8

Omprövning 8

Nämnder 9

Tvister 9

Försummelse m m 9

Force majeure 9

Försäkringsvillkor för AGS-KL 10

Försäkringsvillkor m m 10

Rätt till AGS-KL-förmåner 10

Ersättningstid 12

Ersättningens storlek 12

Värdesäkring 13

Åtgärder vid försäkringsfall 14

Försäkringens giltighet vid och i samband med krigsförhållanden 14

Månadsersättningstabell 16

Försäkringsvillkor för Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL 18

Tillämpningsområde 18

Försäkrad och försäkringstagare 18

Pensionsavgift från försäkringen 18

Tid med pensionsavgift 18

Försäkringsskydd 19

Försäkringsgrundande anställningstid 19

Försäkringsskydd efter anställning (efterskydd) 19

Ersättningsbar arbetsförmåga 19

Avgiftsunderlag 19

Pensionsavgifter 20

Samordning 20

Betalning av pensionsavgift 20

Omprövning 20

Anmälan 20

Nämnd 20

Tvist 20

Försäkringsvillkor för TFA-KL	22	Bestämmelserna för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring	26
Försäkringsvillkor m m	22	Bestämmelsernas omfattning	26
Skadefall som omfattas av TFA-KL	22	Allmänna bestämmelser vid utlandstjänstgöring	26
Ersättning under akut sjukdomstid	22	Bestämmelser om TFA-KL vid utlandstjänstgöring	27
Ersättning vid invaliditet	23	Särskilda försäkringsvillkor om TFA-KL gällande förtroendevalda	28
Ersättning för rehabilitering	24	Upplysningar	32
Ersättning vid dödsfall	24		
Efterskydd	24		
Allmänna bestämmelser	24		
Skadeförebyggande verksamhet	25		
Försäkring för ägare m fl.....	25		

Förkortningar i texten

LO	= Landsorganisationen i Sverige
PTK	= Förhandlings- och samverkansrådet PTK
Afa Försäkring	= Gemensam organisation för Afa Liv tjänstepensionsaktiebolag, Afa Sjuk tjänstepensionsaktiebolag och Afa Trygg tjänstepensionsaktiebolag
Afa Sjukförsäkring	= Afa Sjuk tjänstepensionsaktiebolag
Afa Trygghetsförsäkring	= Afa Trygg tjänstepensionsaktiebolag
AGS	= Avtalsgruppsjukförsäkring
AGS-KL	= Avtalsgruppsjukförsäkring för anställda hos kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala företag
KAP-KL	= KollektivAvtalad Pension

AKAP-KL	= Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension
PFA	= Pensions- och försäkringsavtal
PSA	= Avtal om ersättning vid personskada (Statens Personskadeavtal)
TFA	= Trygghetsförsäkring vid arbetsskada
TFA-KL	= Trygghetsförsäkring vid arbetsskada för anställda hos kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala företag
TFY-KL	= Trygghetsförsäkring vid yrkesskada för anställda hos kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala företag
SFB	= Socialförsäkringsbalk (2010:110)
SjLL	= Sjuklönelagen

Gemensamma försäkringsvillkor för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring

Överenskommelser om villkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring

§1

För försäkringsavtal – tecknat av kommunal arbetsgivare – gäller dessa gemensamma försäkringsvillkor samt försäkringsvillkoren för Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL), Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL) samt Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL (i fortsättningen benämnd Avgiftsbefrielseförsäkring), om inte annat angetts i försäkringsavtalet. I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts i överenskommelser som träffats av de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

Anmärkning:

Övergångsbestämmelse med anledning av införande av Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Om det i försäkringsvillkor, beslut eller annat besked från Afa Försäkring förekommer hänvisning till en författning eller en bestämmelse i författning som har ersatts av SFB eller bestämmelse i SFB med motsvarande innebörd, ska hänvisningen fortsätta att gälla som om den istället skett till SFB eller bestämmelsen.

§2

I de i § 1 nämnda villkoren och överenskommelserna hänvisas i vissa fall till särskilda bestämmelser eller beslut som kan meddelas av försäkringsgivare för AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring.

Försäkringsavtal

§3

Försäkringsgivare är för AGS-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring Afa Sjukförsäkring och för TFA-KL Afa Trygghetsförsäkring. Försäkringsavtal om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring träffas mellan arbetsgivare och Fora AB (nedan kallat Fora), som företräder försäkringsgivarna.

§4

Försäkringsavtal ingås enligt följande.

Arbetsgivaren insänder en för försäkringarna gemensam anmälan till Fora. Försäkringsavtal har slutits i och med att Fora avsänt antagande svar – försäkringsbekräftelse – på arbetsgivarens anmälan.

Kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring

§5

Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundet sig att ansluta sig till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring skall han ange detta i försäkringsanmälan.

Innehåller sådant kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring bestämmelser som avviker från bestämmelserna i de rekommendationer rörande utformningen av sådant kollektivavtal som överenskommit mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet kan

försäkringsavtal om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring träffas endast efter godkännande av de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

Träffas likväl försäkringsavtal på grund av att arbetsgivaren inte lämnat uppgift om avvikande kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring gäller försäkringsavtalet endast enligt i § 1 angivna villkor och överenskommelser.

Försäkringsavtals giltighetstid

§6

I försäkringsbekräftelsen anges vid vilken tidpunkt försäkringsavtal träder i kraft i enlighet med särskilda bestämmelser härom. Om i § 12 angiven garanti gäller för någon anställd skall försäkringsavtal tecknas att gälla från den tidpunkt från vilken garantin gäller.

§7

Försäkringsavtal kan inte av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställd är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd omfattas av i § 12 angiven garanti.

I övriga fall kan försäkringsavtal upphöra att gälla tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad då arbetsgivaren eller Fora sagt upp avtalet.

Fora kan säga upp försäkringsavtalet om arbetsgivaren inte i rätt tid betalat förfallna premier, räntor eller avgifter. Fora kan även säga upp

försäkringsavtalet om arbetsgivaren underlåtit att lämna debiteringsunderlag för slutlig årspremie eller de uppgifter i övrigt som erfordras för att fastställa slutlig premie.

§8 Upphörde 2004-07-01

Försäkringsavtals omfattning

§9

Samtliga hos arbetsgivaren anställda arbetstagare omfattas av försäkringsavtalets bestämmelser om AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring med de begränsningar som framgår av försäkringsvillkoren i övrigt.

AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring omfattar dock inte hos arbetsgivaren anställda arbetstagare i anställning med statligt reglerade anställningsvillkor samt anställda arbetstagare för vilka arbetsgivaren träffat kollektivavtal med föreskrift om andra Afa-försäkringar.

§10 Upphörde 2012-04-01

§11

För anställd hos arbetsgivare som bedriver varaktig verksamhet i Sverige gäller försäkringsavtal om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring i den omfattning och på sätt som anges i "bestämmelser för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring".

Försäkringarna för företagare, make m fl

§11a

Företagare och make eller registrerad partner till företagaren omfattas inte av försäkringsavtalets bestämmelser för anställda.

Företagare och make eller registrerad partner eller i vissa fall sammanboende till företagaren omfattas av TFA-KL på sätt som anges i försäkringsvillkoren för TFA-KL.

Ägare och styrelseledamot i företag vilket tecknat försäkringsavtal samt make eller registrerad partner till sådan person eller i vissa fall sammanboende omfattas av TFA-KL på sätt som anges i försäkringsvillkoren för TFA-KL.

Företagare med näringsverksamhet i Sverige och i företaget verksam make eller registrerad partner till företagaren kan normalt om de är verksamma i Sverige efter ansökan teckna företagares egen försäkring enligt av försäkringsgivarna fastställda försäkringsvillkor.

Som företagare betraktas

- i företag som inte är juridisk person samtliga ägare
- i handelsbolag samtliga delägare
- i kommanditbolag komplementär
- i aktiebolag, aktieägare vars aktieinnehav för sig eller sammanräknat med aktier som ägs av make eller registrerad partner, förälder eller barn till aktieägaren, uppgår till minst en tredjedel av aktierna i bolaget.

Parterna kan medge att även annan ägare får betraktas som företagare.

Garanti

§12

Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundet sig att ansluta sig till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring men sedan försummat detta, lämnas likväl ersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats enligt dessa villkor till den som arbetar inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant av arbetsgivaren ingånget kollektivavtal som anges nedan. Ovan upptagna

garantiregler gäller för lönekollektivavtal vari upptagits bestämmelse om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring och som träffats med arbetstagarorganisation inom det kommunala avtalsområdet.

Garantiregeln gäller vidare för anställd som kan omfattas av "Bestämmelser för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring" om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektivavtal som sägs i föregående stycke.

Premier

§13

Premier för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring uttas som preliminär och slutlig premie. Premie bestäms som procent (premiesats) av debiteringsunderlag.

För försäkringsavtal gäller en minsta årspremie bestämd i kronor.

§14

Premie för sådan tilläggsförmån som utges enligt "Bestämmelser för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring" beräknas enligt vad som anges i nämnda bestämmelser.

Premiesats

§15

Premiesats för AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring fastställs av respektive försäkringsgivare normalt före ingången av varje kalenderår (premieåret). Om särskilda omständigheter föreligger, t ex väsentlig ändring av försäkringsförmåner överenskommes, kan beslutas om ändring av premiesatsen under premieåret.

För varje försäkring tillämpas samma premiesats för alla arbetsgivare.

Debiteringsunderlag

§16

Debiteringsunderlag för *slutlig årspremie* utgörs av arbetsgivarens årslönesumma för arbetstagare beräknad på sätt som anges i särskilda anvisningar.

Erhålls ej fullständig uppgift för bestämmande av debiteringsunderlag äger Fora fastställa detta med ledning av vad som är för Fora känt eller antagligt angående arbetsgivarens verksamhet.

§17

Debiteringsunderlaget för preliminär årspremie utgörs som regel av arbetsgivarens senast före premieåret registrerade årslönesumma uppräknad med det procenttal som Fora fastställer efter godkännande av Försäkringsnämnden för arbetsmarknadsförsäkringar.

Debiteringsunderlaget för preliminär premie kan jämkas under premieåret om det påtagligt avviker från det förväntade debiteringsunderlaget för slutlig årspremie.

Fakturering och betalning

§18

Arbetsgivaren betalar preliminär årspremie enligt för försäkringarna gemensam faktura under premieåret med en sjättedel varannan månad med början i februari. Premie lika med eller understigande 10 procent av det vid premieårets ingång gällande prisbasbeloppet uppdelas dock inte. Fora äger rätt att avräkna inbetalat belopp, som inte kan hänföras till bestämd faktura, mot i första hand fakturerat premiebelopp.

Försäkringsavtal som ingås senare än 1 januari eller upphör tidigare än 31 december faktureras enligt särskilda bestämmelser.

Sedan slutlig premie fastställts efter utgången av premieåret skall preliminärt fakturerad premie avräknas mot den slutliga premien. Vid reglering av saldo uttas eller utges från utgången av premieåret ränta enligt en räntesats motsvarande den vid varje tid gällande referensräntan enligt räntelagen ökad med två procentenheter.

§19

Arbetsgivare som försummat att i rätt tid betala premie skall utöver förfallen premie betala ränta på utestående belopp enligt en räntesats motsvarande den vid varje tid gällande referensräntan enligt räntelagen ökad med åtta procentenheter samt eventuella indrivningskostnader.

Arbetsgivare som tecknat försäkring senare än vad som enligt kollektivavtalet ålegat denne skall betala premie jämte ränta enligt föregående stycke från den dag premien skulle ha förfallit om försäkringen tecknats i rätt tid.

Om synnerliga skäl föreligger kan Fora nedsätta fordran.

§20 Upphörde 2004-07-01

Arbetsgivarens uppgiftsskyldighet

§21

Arbetsgivare skall på förfrågan av Fora eller försäkringsgivare för AGS-KL, TFA-KL eller Avgiftsbefrielseförsäkring lämna de uppgifter som påkallas för utredning av anställds anställningsförhållanden m m, premieberäkning eller dylikt.

Om Afa Försäkring så kräver skall arbetsgivaren även bestyrka uppgifter för tidigare anställda enligt av Afa Försäkring utarbetade anvisningar. Arbetsgivaren skall om så erfordras för genomförande av ovan nämnda utredningar låta Afa Försäkring ta

del av arbetsgivarens avlöningslistor, personalförteckningar, uppborädsdeklarationer, årsuppgift eller liknande handlingar.

Undantag från eller tillägg till försäkringsvillkoren

§22

Försäkringsgivarna kan för visst område fastställa undantag från eller tillägg till i § 1 nämnda försäkringsvillkor eller andra bestämmelser. Sådan avvikelse rörande försäkringsvillkor anges i särskilda bestämmelser om avvikelser i försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring.

Försäkringsgivarna kan också för visst försäkringsavtal fastställa undantag från eller tillägg till försäkringsvillkor eller andra bestämmelser fastställda enligt dessa villkor. Sådana undantag eller tillägg anges i försäkringsbekräftelsen.

Ändring av försäkringsvillkor

§23

Ändring av försäkringsvillkor eller andra bestämmelser kan fastställas av försäkringsgivarna under löpande avtalstid. Sådan ändring gäller för såväl arbetsgivare som arbetstagare fr o m den tidpunkt som beslutats.

Omprövning

§§ 24-26 gäller ej Avgiftsbefrielseförsäkring och Särskild AGS-KL-förmån enligt § 3a i försäkringsvillkoren i AGS-KL

§24

Beslut som fattats av försäkringsgivare skall omprövas, om det begärs av den som beslutet angår.

Nämnder

§24a

Svenskt Näringsliv, LO och PTK har träffat överenskommelse om särskilda nämnder vilka skall svara för tolkningen av sådana överenskommelser mellan nämnda arbetsmarknadsparter som avses i § 1 samt i övrigt vara rådgivande till försäkringsgivarna och Fora. Beslut i nämnd skall vara enhälligt.

Om försäkringsgivare i samband med omprövning av beslut enligt § 24 önskar inhämta yttrande om tolkning av överenskommelse, skall frågan hänskjutas till sådan nämnd.

Godkännande av arbetsmarknadspart enligt § 2 lämnas normalt av partens representant i berörd nämnd.

Tvister

§25

Twist om kollektivavtalsenlig skyldighet för arbetsgivare att teckna AGS-KL och TFA-KL samt övriga frågor i kollektivavtal om AGS-KL och TFA-KL skall – enligt vad som särskilt stadgas i kollektivavtal – handläggas enligt förhandlingsordningen i respektive avtal. Om förhandlingsordning ej gäller för visst avtalsområde, skall förhandlingsordningen i Kommunernas huvudavtal (KHA) följas. Twist skall i sista hand lösas med bindande verkan av en särskild skiljenämnd.

Skiljenämnden består av ordförande samt två ledamöter utsedda av Svenskt Näringsliv och två ledamöter utsedda av LO. I twist som rör TFA-KL skall skiljenämnden utökas med en ledamot utsedd av Svenskt Näringsliv och en ledamot utsedd av PTK. Ordförande och vice ordförande (suppleant för ordföranden) utses av Svenskt Näringsliv, LO och PTK gemensamt. Respektive organisation utser suppleanter enligt samma ordning.

§26

Uppkommer twist om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal eller försäkringsvillkor rörande försäkringarna eller andra fastställda bestämmelser har part i tvisten alltid rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande av ovannämnda skiljenämnd. Skiljenämnden beslutar huruvida part som begärt det skall beredas tillfälle att föra sin talan muntligt. Skiljenämnden sammanträder i Stockholm om inte skiljenämnden beslutar om annat. Giltig skiljedom föreligger när undertecknande skett av ordföranden ensam. Afa Försäkring och Fora finansierar de administrativa kostnaderna för skiljenämnden samt arvodena till ledamöterna i nämnden.

Den som hänskjuter twist till Skiljenämnden skall erlägga en ansökningsavgift motsvarande fyra procent av prisbasbeloppet det år ansökan görs. Avgiften skall ha inbetalats till Fora innan Skiljenämnden påbörjar sin handläggning av ärendet. Om klagandens yrkande helt eller delvis bifalls, återbetalas ansökningsavgiften.

Innan twist upptas till avgörande i Skiljenämnden skall omprövning ha ägt rum enligt § 24.

§27 Upphörde 2007-10-01

Försummelse m m

§28

I stället för eljest gällande system för fastställande av påföljder vid bristande fullgörande av skyldigheter skall, enligt vad som särskilt stadgas i kollektivavtal, bestämmelserna i §§ 19, 29, 30 och 32 gälla.

§29

Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är förpliktigad därtill, att teckna försäkringsavtal, äger därtill utsedd nämnd vid vite av belopp,

som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att inom av nämnden angiven tid fullgöra sin skyldighet enligt avtalet.

Fråga om utdömande av förfallet vite avgörs av den i § 25 nämnda skiljenämnden. Utdömt vite tillfaller Fora.

§30

Har ersättning enligt § 12 utgetts till anställd hos arbetsgivare, som trots erforderlig framställning från Fora underlåtit att fullgöra kollektivavtalsenlig skyldighet att teckna försäkringsavtal, kan berört fackförbund föra talan mot arbetsgivaren hos arbetsdomstolen om kollektivavtalsbrott.

§31 Upphörde 2004-07-01

§32

I fall av uppenbar tredska äger därtill utsedd nämnd ålägga arbetsgivare, vid vite av belopp som nämnden bestämmer, att inom av nämnden angiven tid lämna vederbörliga uppgifter. Fråga om utdömande av förfallet vite avgörs av den i § 25 nämnda skiljenämnden. Utdömt vite tillfaller Fora.

Force majeure

§33

Om dröjsmål med utredning rörande försäkringsfall eller med utbetalning uppstår genom myndighets åtgärd, krigshandling, strejk, lockout, bojkott, blockad eller liknande tilldragsel är varken Fora, försäkringsgivaren eller arbetsgivaren ansvarig för förlust som härigenom kan uppkomma för den som äger rätt till ersättning.

§34

För dessa försäkringsvillkor gäller svensk rätt.

Försäkringsvillkor för AGS-KL

Försäkringsvillkor m m

§1

För Avtalsgruppsjukförsäkring för anställda hos kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag (AGS-KL) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring. I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts av Afa Sjukförsäkring i enlighet med överenskommelser mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

Rätt till förmån på sätt som följer av § 14 andra stycket, § 15 andra stycket och § 16 andra stycket har anställd inom kommuner, regioner och vissa kommunala bolag.

§2

Varje försäkrad är försäkringstagare. De skyldigheter, som enligt lagen om försäkringsavtal åvilar försäkringstagare gentemot försäkringsgivare, skall dock avse arbetsgivaren, om det inte är fråga om uppgifter som den försäkrade har att lämna till Afa Sjukförsäkring.

Rätt till AGS-KL-förmåner

§3

Rätt till AGS-KL-förmåner som följer av §§ 4 -27 har anställd, som

1. har en sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB,
2. efter i § 4 angiven kvalifikationstid fullgör försäkringsgrundande anställningstid enligt § 6 eller har efterskydd enligt §§ 7–8,

3. uppfyllt villkoret om arbetsförhet enligt § 5,
4. blivit arbetsoförmögen på sätt som sägs i §§ 12–13 och
5. varit sjukskriven under så lång karenstid som anges i § 14.

Rätt till AGS-KL-förmåner upphör för försäkrad

- vid ingången av den månad under vilken han eller hon fyller 65 år, eller som dessförinnan,
- får rätt till särskild ålderspension enligt PFA eller motsvarande förmån enligt andra pensionsbestämmelser, eller
- avgår med rätt till ålderspension eller visstidspension enligt PA-KL eller motsvarande äldre pensionsbestämmelser.

Rätt till ersättning föreligger inte heller för tid då ersättning för förlust av inkomst kan lämnas enligt bestämmelserna om förmåner vid arbetsskada eller statligt personskadeskydd i SFB, enligt lag om statlig ersättning vid ideell skada m m, försäkringsvillkoren för TFA-KL eller från annan trygghetsförsäkring. Om AGS-KL-förmåner har lämnats och inkomsterättning enligt bestämmelserna om förmåner vid arbetsskada eller statligt personskadeskydd i SFB senare lämnats för samma tid, är den anställde skyldig att återbetala AGS-KL-förmåner till Afa Sjukförsäkring.

Överenskommen särskild avtalspension enligt KAP-KL eller AKAP-KL är inte en sådan motsvarande förmån enligt andra stycket andra punkten ovan, för vilken rätt till AGS-KL-förmån ska upphöra.

Försäkrad som inte uppfyllt sin upplysningsplikt enligt § 26 är skyldig att återbetala ersättning som betalats på felaktiga grunder.

§3a

§ 3a upphör att gälla från och med den 1 oktober 2022

Rätt till Särskild AGS-KL-förmån, på sätt som följer av §§ 30-36, har anställd inom

- a) kommuner, regioner och vissa kommunala bolag som omfattas av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser samt
  - b) kommunala bolag som omfattas av angivna kollektivavtal enligt förteckning i bilaga a), se sid 18, och som
1. hade en sjukpenninggrundande inkomst vid insjuknandepunkten enligt SFB,
  2. då Försäkringskassan efter bedömning av rätt till ersättning enligt 27 kap. 48 eller 49 §§ SFB lämnat skriftligt beslut om att inte utge sjukpenning på den grunden att anställd kan försörja sig själv genom sådant förvävarsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden och
  3. är ledig enligt villkoren i Allmänna bestämmelser § 28 mom. 1 a), då arbetsoförmågan i anställningen är styrkt med läkarintyg enligt Allmänna bestämmelser § 28 mom. 2.

Anmärkning:

För anställda som omfattas av kollektivavtal enligt förteckning i bilaga a (se sid 18) gäller § 8 mom. 1:1 och § 8 mom. 1:3 i respektive kollektivavtal vid tillämpning av § 3a punkten 3.

Rätt till Särskild AGS-KL-förmån upphör för försäkrad

- vid ingången av den månad under vilken han eller hon fyller 65 år,

- vid ledighet med undantag för ledighet under ferieledighet med ferielön, ledighet från uppehålls-anställning med uppehållslön, period om högst 30 dagar vid semester och under period om högst 14 dagar vid sjukdom och tillfällig föräldrapenning för att vårda sjukt barn,
- i den omfattning som sjukpenning beviljas när arbetsförmågan minskar,
- då anställningen upphör,
- som får rätt till särskild ålderspension enligt PFA eller motsvarande förmån enligt andra pensionsbestämmelser,
- som avgår med rätt till ålderspension eller visstidspension enligt PA-KL eller motsvarande äldre pensionsbestämmelser, eller
- då kriterierna för rätt till ersättning enligt första stycket punkterna 1 till 3 ovan inte är uppfyllda.

Rätt till Särskild AGS-KL-förmån föreligger inte heller för tid då ersättning för förlust av inkomst kan lämnas enligt bestämmelserna om förmåner vid arbetsskada eller statligt personskadeskydd i SFB, enligt lag om statlig ersättning vid ideell skada m m, försäkringsvillkoren för TFA-KL eller från annan trygghetsförsäkring. Om Särskild AGS-KL-förmån har lämnats och inkomstersättning enligt bestämmelserna om förmåner vid arbetsskada eller statligt personskadeskydd i SFB senare lämnats för samma tid, är den anställde skyldig att återbetala Särskild AGS-KL-förmån till Afa Sjukförsäkring.

Överenskommen särskild avtalspension enligt KAP-KL eller AKAP-KL är inte en sådan motsvarande förmån enligt andra stycket punkterna 5 och 6, för vilken rätt till Särskild AGS-KL-förmån ska upphöra.

Försäkrad som inte uppfyllt sin upplysningsplikt enligt §§ 32 och 33 är

skyldig att återbetala Särskild AGS-KL-förmån som betalats på felaktiga grunder.

Kvalifikationstid

§4

Försäkringsskydd inträder när den anställde varit anställd 90 dagar (*kvalifikationstid*).

Vid beräkning av kvalifikationstid tillgodoräknas även tidigare anställningstid hos arbetsgivare, som tecknat försäkringsavtal om AGS-KL, AGS, ITP-plan eller KTP-plan under förutsättning att någon del av den tidigare anställningen innehafts senast under de två år som närmast föregått den pågående anställningen.

Frånvarotid som enligt § 6 andra stycket inte räknas som försäkringsgrundande anställningstid får inte heller räknas som kvalifikationstid.

§5

Om den anställde vid den tidpunkt då försäkringsskydd ska träda i kraft inte är arbetsför till minst 25% sedan minst en vecka, träder försäkringsskyddet i kraft först sedan den anställde under en vecka (sjudagsperiod) av läkare bedömts som arbetsför till minst 25% och arbetat under för den anställde normal arbetstid.

Försäkringsgrundande anställningstid

§6

Sedan den anställde fullgjort kvalifikationstid gäller försäkringsskyddet så länge arbetstagaren är anställd (*försäkringsgrundande anställningstid*).

Frånvaro utöver sex månader i följd räknas inte som försäkringsgrundande anställningstid om inte frånvaron beror på

- sjukdom med rätt till sjuklön enligt lag eller avtal, sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, smittbärandepening, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB,
- hel ledighet med lön eller motsvarande ersättning, eller
- hel ledighet enligt föräldraledighetslagen.

Efterskydd

§7

Med efterskydd avses att försäkringsskyddet fortsätter att gälla efter det att försäkringsgrundande anställningstid upphört eller kvalifikationstid fullgjorts utan att den följs av försäkringsgrundande anställningstid.

En förutsättning för att efterskydd ska gälla är att den försäkrade har en sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB.

Efterskydd gäller i 720 dagar (*efterskyddstid*). Om försäkrad insjuknar under efterskyddstid ska dagar med sjuklön enligt SjLL, sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, smittbärandepening, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB inte förbrukas dagar med efterskydd.

§8

Efterskydd enligt § 7 upphör om den försäkrade

- inte längre har en sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB, eller
- har varit anställd i sammanlagt 180 dagar hos arbetsgivare, som inte tecknat försäkringsavtal om AGS-KL, eller
- får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt, eller lämnar sin anställning utan att iaktta avtalsenlig uppsägningstid.

§9 Upphörde 2004-01-01

§10 Upphörde 2004-01-01

§11 Upphörde 2004-01-01

Ersättningsbar arbetsförmåga

§12

Rätt till ersättning har försäkrad som är arbetsförmögen till minst 25% på grund av sjukdom eller olycksfall och på grund därav har rätt till sjukpenning enligt SFB.

Med arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall jämföras att försäkrad måste avstå från förvärsarbete och på grund av detta har rätt till smittbärandepening enligt SFB.

Med arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall jämföras även när försäkrad i sjukdomsförebyggande syfte avhåller sig från arbete och ersättning enligt bestämmelserna om förmåner vid arbetsskada i SFB lämnas.

§13

Om den anställdes arbetsförmåga vid försäkringskyddets ikraftträdande är nedsatt med högst 75% och nedsättningen oavbrutet består, lämnas ersättning endast för en senare inträffad ytterligare nedsättning av arbetsförmågan med minst 25%.

Om den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs med hänsyn till tidigare beviljad sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB, lämnas dock hel ersättning vid hel arbetsförmåga.

Ersättningskarens

§14

Ersättning lämnas från och med den 15:e dagen i sjukperioden enligt SFB.

När den försäkrade erhåller ersättning med stöd av § 12 andra stycket tillämpas dock ingen ersättningskarens.

Ersättningstid

§15

Under sjukpenningtid enligt SFB lämnas dagsersättning till och med den 360:e dagen i sjukperioden. Med sjukpenningtid enligt SFB jämföras tid under vilken den försäkrade uppbär motsvarande ersättning från annat EU/EES-land efter det att överflyttning av sjukpenningförsäkring skett till sådant land.

När den försäkrade erhåller ersättning med stöd av § 12 andra stycket lämnas därutöver dagsersättning för inkomstdelar över 10 prisbasbelopp till och med den 30:e dagen i sjukperioden.

Under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB lämnas månadsersättning. Om sjukersättning eller aktivitetsersättning beviljats för retroaktiv tid och sjukpenning har lämnats för samma tid, betalas inte månadsersättning för sjukpenningtiden.

För sjukperiod som börjar under tid då försäkrad är frånvarande från arbetet på grund av arbetskonflikt lämnas ersättning tidigast från och med den dag den försäkrade skulle ha återupptagit arbetet.

Om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod har avslutats ska bestämmelserna i dessa försäkringsvillkor tillämpas som om den senare sjukperioden är en fortsättning på den tidigare sjukperioden.

Om en sjukperiod börjar i direkt anslutning till avslutad arbetslivsintroduktion hos Arbetsförmedlingen ska den senare sjukperioden ses som en fortsättning på den tidigare sjukperioden. Detta gäller även om det efter avslutad arbetslivsintroduktion finns ett fortsatt behov av kartläggande, vägledande och rehabiliterande insatser, dock längst under 12 månader.

Ersättningens storlek

Dagsersättning under sjukpenningtid

§16

När sjukpenning enligt SFB lämnas med 80% lämnas dagsersättning med motsvarande 12,887% av den sjukpenning som den försäkrade erhållit från Försäkringskassan. När sjukpenning enligt SFB lämnas med 75% lämnas dagsersättning med motsvarande 13,746% av sjukpenningen.

När dagsersättning lämnas enligt § 15 andra stycket lämnas dagsersättning med 77,6 procent på inkomstdelar över 10 prisbasbelopp.

§17 Upphörde 1993-04-01

Månadsersättning under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning

§18

När sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB lämnas och den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom eller olycksfall lämnas månadsersättning.

Månadsersättningen bestäms med utgångspunkt från den sjukpenninggrundande inkomst som låg till grund för sjukpenningens storlek vid insjuknandetillfället. Om den sjukpenninggrundande inkomsten vid rätt anmälan enligt SFB kunde ha fastställts till annat belopp kan dock ersättning lämnas i överensstämmelse härmed.

Månadsersättning lämnas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga enligt följande:

Arbetsförmågan är nedsatt	Ersättningsgrad för månadsersättning
helt eller i det närmaste helt	1/1

mindre än helt men med minst tre fjärdedelar	3/4
--	-----

mindre än tre fjärdedelar men med minst hälften	1/2
---	-----

mindre än hälften men med minst en fjärdedel	1/4
--	-----

För försäkrad som beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB utgör hel månadsersättning det belopp som anges i tabell. Se sid 17.

Minskning av månadsersättning vid arbete enligt särskilda bestämmelser om sjukersättning

§18a

Månadsersättning som betalas ut under tid med sjukersättning ska minskas i motsvarande proportion som sjukersättningen minskas enligt 37 kap. SFB för de fall förvärsinkomsten överstiger gällande fribelopp.

Sedan slutlig månadsersättning fastställts för kalenderåret ska utbetald ersättning avräknas mot den slutliga ersättningen. Belopp under 100 kronor varken betalas ut eller återkrävs.

Anmärkning:

Minskning av månadsersättning bestäms med utgångspunkt från det årliga värdet av månadsersättningen inklusive värdesäkringstillägget.

Månadsersättning för inkomstdelar över 7,5 prisbasbelopp

Gäller för den som av Försäkringskassan beviljas sjukersättning eller aktivitetsersättning från och med 2015-11-01 eller senare

§19

Månadsersättning på årsinkomst som överstiger 7,5 prisbasbelopp bestäms med utgångspunkt från

inkomsten vid insjuknandet enligt de bestämmelser som gäller för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB med bortseende från gränsen 7,5 prisbasbelopp.

För försäkrad vars årsinkomst överstiger 7,5 prisbasbelopp beräknas hel månadsersättning enligt tabell nedan.

Ersättning lämnas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga enligt § 18 tredje stycket.

Inkomstunderlag i prisbasbelopp	7,5 – 20	20 – 30
---------------------------------	----------	---------

Månadsersättning från AGS-KL	65%	32,5%
------------------------------	-----	-------

Ersättningsgrundande inkomst

§20

Ersättning enligt § 18 bestäms med utgångspunkt från sjukpenninggrundande inkomst som förvärvas i anställning eller egen verksamhet som omfattas av AGS eller AGS-KL.

Ersättning enligt §§ 16 och 19 bestäms med utgångspunkt från årsinkomst som förvärvas i anställning som omfattas av AGS-KL.

Med årsinkomst avses endast sådana inkomster som kan ligga till grund för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst.

Samordning

§21

AGS-KL-ersättning lämnas inte för frånvarotid för vilken den försäkrade har rätt till sjuklön enligt gällande lönekollektivavtal eller lag om sjuklön.

Om den försäkrade erhållit annan avtalsenlig sjukförmån nedsätts – i förekommande fall – AGS-KL-ersättningen med värdet av förmånen. Avdrag sker dock inte för andra sjuk- eller pensionsförmåner som utges enligt bestämmelser i kollektivavtal eller pensionsreglemente godkänt av

de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

Avdrag sker endast med sådan del av förmånen som överstiger värdet av de sjukförmåner den anställde är berättigad till enligt SFB.

Rätt till förmåner enligt AGS-KL vid frånvaro under försäkringsgrundande anställningstid upphör om den försäkrade får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt.

Omprövning

§22

Afa Sjukförsäkring äger under ersättningstiden besluta att utgående förmån skall ändras, därest omständigheter framkommer som om de tidigare varit kända skulle ha påverkat ersättningsrätten.

Värdesäkring

§23

När sjukperioden varat 24 månader i följd utges värdesäkringstillägg till månadsersättning om prisbasbeloppet enligt SFB – på grund av höjning av det allmänna prisläget – stigit sedan sjukperiodens början. Ändring av värdesäkringstillägget sker för varje därefter inträdande tolv månadersperiod och ska härvid motsvara den procentuella ökningen av prisbasbeloppet från början av sjukperioden till början av ifrågasvarande tolv månadersperiod. Dock kan värdesäkringstillägg inte under någon tolv månadersperiod på grund av sådan höjning lämnas med högre belopp än vad som erhålls vid en beräknad ökning med 4% per år räknat från sjukperiodens början.

Om överskott uppkommer kan Afa Sjukförsäkring efter godkännande av AGS-nämnden årligen besluta att på grund av höjning av det allmänna prisläget under förfluten tid utge värdesäkringstillägg enligt en högre uppräknings än vad som anges i första stycket.

Åtgärder vid försäkringsfall

§24

För att erhålla ersättning ska den försäkrade anmäla försäkringsfall på av Afa Sjukförsäkring anvisat sätt och lämna de uppgifter som behövs för bedömning av rätten till ersättning och beräkning av ersättningens storlek.

Anställningsförhållande m m ska intygas av arbetsgivaren.

§25

Arbetsförmågan ska styrkas med läkarintyg eller kopia av Försäkringskassans läkarintyg. Kostnader för kopia av sådant läkarintyg betalas av Afa Sjukförsäkring.

§26

Som förutsättning för ersättning gäller att den försäkrade medger att

- läkaren får lämna Afa Sjukförsäkring upplysningar som är av betydelse för bedömandet av ersättningsfrågan och
- Försäkringskassan får lämna Afa Sjukförsäkring upplysning om sjukpenninggrundande inkomst och sjukperiod.

Försäkrad är skyldig att omgående meddela Afa Sjukförsäkring sådana förändringar som kan påverka rätten till ersättning eller ersättningens storlek.

Försäkringens giltighet vid och i samband med krigsförhållanden

§27

Försäkringen gäller inte vid arbetsförmåga som drabbar den försäkrade medan krigsförhållande

råder i Sverige, om arbetsförmågan kan anses vara beroende av krigsförhållandet. Samma regel gäller om den försäkrade drabbas av arbetsförmåga inom ett år efter krigsförhållandets upphörande. Med krigsförhållande i Sverige avses krigsförhållande enligt lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m m.

Försäkringen gäller inte vid arbetsförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigsförhållande i Sverige eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid arbetsförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Särskild AGS-KL-förmån enligt tidigare gällande § 3a

§§ 30-34 upphör att gälla från och med den 1 oktober 2022

§30

För Särskild AGS-KL-förmån, anses försäkringsfallet ha inträffat från och med den dag Försäkringskassan inte utger sjukpenning på grund av beslut enligt 27 kap. 48 eller 49 §§ SFB.

Anmärkning:

Om sjukpenning har betalats under utredningstid enligt 112 kap. 2a § SFB anses försäkringsfallet inträffa dagen efter sådan period med sjukpenning.

Särskild AGS-KL-förmån enligt § 3a utges under högst 180 kalenderdagar.

För dag med ledighet som är undantagen enligt § 3a, andra stycket, punkt 2 utges inte Särskild AGS-KL-förmån. Sådan dag förbrukar inte dag av de högst 180 kalenderdagarna.

§31

Särskild AGS-KL-förmån utges efter Försäkringskassans beslut om att inte utge sjukpenning enligt 27 kap. 48 eller 49 §§ SFB.

Om Försäkringskassans beslut avser sjukpenning på normalnivå erhåller den anställde 77,6 procent av den sjukpenninggrundande inkomst, som denne hade vid insjuknandetidpunkten, med bortseende från gränsen 10 prisbasbelopp under hela förmånstiden.

Anmärkning:

Fr o m 1 juli 2018 t o m 31 december 2021 tillämpas 8 prisbasbelopp.

Fr o m 1 juni 2018 t o m 30 juni 2018 tillämpas 7,5 prisbasbelopp.

Om Försäkringskassans beslut avser sjukpenning på fortsättningsnivå erhåller den anställde 72,75 procent av den sjukpenninggrundande inkomst, som denne hade vid insjuknandetidpunkten, med bortseende från gränsen 10 prisbasbelopp under hela förmånstiden.

Anmärkning:

Fr o m 1 juli 2018 t o m 31 december 2021 tillämpas 8 prisbasbelopp.

Fr o m 1 juni 2018 t o m 30 juni 2018 tillämpas 7,5 prisbasbelopp.

Särskild AGS-KL-förmån beräknas proportionellt enligt Försäkringskassans bedömning av arbetsförmågan i normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden enligt 27 kap. 48 eller 49 §§ SFB styrkt av läkarintyg.

Om arbetsförmågan i anställningen ökar, styrkt av läkarintyg, under tid med Särskild AGS-KL-förmån ska förmånen minskas i motsvarande omfattning.

Om arbetsförmågan i anställningen minskar under tid med Särskild AGS-KL-förmån, ska förmånen upphöra enligt § 3a eller minskas i den omfattning som sjukpenning beviljas.

Särskild AGS-KL-förmån bestäms med utgångspunkt från sjuk-

penninggrundande inkomst som förvärvas i anställning i kommuner, regioner och vissa kommunala bolag som omfattas av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser.

Anmärkning:

För anställda som omfattas av kollektivavtal enligt förteckning i bilaga a), se sid 18, bestäms Särskild AGS-KL-förmån med utgångspunkt från sjukpenninggrundande inkomst som förvärvats i kommunala bolag som omfattas av i nämnda förteckning uppräknade kollektivavtal.

Om den sjukpenninggrundande inkomsten vid rätt anmälan enligt SFB kunde ha fastställts till annat belopp kan dock ersättning lämnas i överensstämmelse härmed.

§32

För att erhålla ersättning ska den försäkrade anmäla försäkringsfall på av Afa Sjukförsäkring anvisat sätt och lämna de uppgifter som behövs för bedömning av rätten till ersättning och beräkning av ersättningens storlek.

§33

Som förutsättning för Särskild AGS-KL-förmån gäller att den försäkrade medger att

- läkaren får lämna Afa Sjukförsäkring upplysningar som är av betydelse för bedömandet av ersättningsfrågan,
- Försäkringskassan får lämna Afa Sjukförsäkring upplysning om sjukpenninggrundande inkomst och sjukperiod, och
- arbetsgivaren får lämna Afa Sjukförsäkring upplysningar som är av betydelse för bedömandet av ersättningsfrågan.

Försäkrad är skyldig att omgående meddela Afa Sjukförsäkring sådana förändringar som kan påverka rätten till ersättning eller ersättningens storlek.

§34

Afa Sjukförsäkring har rätt att återkräva Särskild AGS-KL-förmån om anställd beviljats sjukpenning för samma tid som förmånen utbetalats förutsatt att Försäkringskassan inte har samordnat sjukpenning enligt SFB kap 28 §§ 19-21.

Afa Sjukförsäkring har rätt att återkräva Särskild AGS-KL-förmån för försäkrad som inte uppfyllt sin upplysningsplikt enligt §§ 32 och 33.

Anmärkning till §§ 35-36:

Särskild AGS-KL-förmån upphör den 1 oktober 2022. Parterna är överens om att särskild rådgivningsnämnd och skiljenämnd kvarstår till och med den 31 december 2023. Om ärende därefter uppkommer ska rådgivningsnämnd och skiljenämnd tillsättas i enlighet med skrivningarna i §§ 35-36 och träffas efter överenskommelse mellan parterna.

§35

En särskild rådgivande nämnd vad avser Särskild AGS-KL-förmån – Rådgivningsnämnden för Särskild AGS-KL-förmån – ska finnas med uppgift att lämna råd, anvisning och utlåtande avseende tolkning och tillämpning av Särskild AGS-KL-förmån på begäran av part, part i försäkringsavtal eller anställd. Beslut i nämnden ska vara enhälligt.

Rådgivningsnämnden för Särskild AGS-KL-förmån består av sex ledamöter. Till nämnden utser Sveriges Kommuner och Regioner tre ledamöter, Svenska Kommunalarbetareförbundet, en ledamot, och övriga arbetstagarparter i detta avtal gemensamt två ledamöter. För varje ledamot ska en ersättare utses i samma ordning.

§36

Twist om tolkning eller tillämpning av försäkringen kan av part i tvisten hänskjutas till Skiljenämnd för Särskild AGS-KL-förmån för slutligt avgörande.

Skiljenämnden för Särskild AGS-KL-förmån beslutar om part som begär det ska få tillfälle att föra sin talan muntligt. Före avgörandet i skiljenämnden ska tvistefrågan ha behandlats i Rådgivningsnämnden för Särskild AGS-KL-förmån.

Skiljenämnden för Särskild AGS-KL-förmån består av sju ledamöter, varav en ledamot också är ordförande. Sex ledamöter och ersättare utses i samma ordning som gäller för Rådgivningsnämnden för Särskild AGS-KL-förmån enligt § 35. Ordförande och ersättare för honom eller henne utses gemensamt av de organisationer som utsett de övriga ledamöterna.

Kostnaden för ordförandes medverkan delas lika mellan arbetsgivar- och arbetstagar sidan.

Villkor för AGS-KL från 2022-01-01

Sjukpenning- grundande inkomst vid insjuknande- tidpunkten uppgår		Månads- ersätt- ning fr. AGS-KL	Sjukpenning- grundande inkomst vid insjuknande- tidpunkten uppgår		Månads- ersätt- ning fr. AGS-KL	Sjukpenning- grundande inkomst vid insjuknande- tidpunkten uppgår		Månads- ersätt- ning fr. AGS-KL	Sjukpenning- grundande inkomst vid insjuknande- tidpunkten uppgår		Månads- ersätt- ning fr. AGS-KL			
till kr	men ej kr	kr	till kr	men ej kr	kr	till kr	men ej kr	kr	till kr	men ej kr	kr			
-	135 000	75	185 000	-	186 000	2 313	236 000	-	237 000	2 950	287 000	-	288 000	3 588
135 000	-	136 000	186 000	-	187 000	2 325	237 000	-	238 000	2 963	288 000	-	289 000	3 600
136 000	-	137 000	187 000	-	188 000	2 338	238 000	-	239 000	2 975	289 000	-	290 000	3 613
137 000	-	138 000	188 000	-	189 000	2 350	239 000	-	240 000	2 988	290 000	-	291 000	3 625
138 000	-	139 000	189 000	-	190 000	2 363	240 000	-	241 000	3 000	291 000	-	292 000	3 638
139 000	-	140 000	190 000	-	191 000	2 375	241 000	-	242 000	3 013	292 000	-	293 000	3 650
140 000	-	141 000	191 000	-	192 000	2 388	242 000	-	243 000	3 025	293 000	-	294 000	3 663
141 000	-	142 000	192 000	-	193 000	2 400	243 000	-	244 000	3 038	294 000	-	295 000	3 675
142 000	-	143 000	193 000	-	194 000	2 413	244 000	-	245 000	3 050	295 000	-	296 000	3 688
143 000	-	144 000	194 000	-	195 000	2 425	245 000	-	246 000	3 063	296 000	-	297 000	3 700
144 000	-	145 000	195 000	-	196 000	2 438	246 000	-	247 000	3 075	297 000	-	298 000	3 713
145 000	-	146 000	196 000	-	197 000	2 450	247 000	-	248 000	3 088	298 000	-	299 000	3 725
146 000	-	147 000	197 000	-	198 000	2 463	248 000	-	249 000	3 100	299 000	-	300 000	3 738
147 000	-	148 000	198 000	-	199 000	2 475	249 000	-	250 000	3 113	300 000	-	301 000	3 750
148 000	-	149 000	199 000	-	200 000	2 488	250 000	-	251 000	3 125	301 000	-	302 000	3 763
149 000	-	150 000	200 000	-	201 000	2 500	251 000	-	252 000	3 138	302 000	-	303 000	3 775
150 000	-	151 000	201 000	-	202 000	2 513	252 000	-	253 000	3 150	303 000	-	304 000	3 788
151 000	-	152 000	202 000	-	203 000	2 525	253 000	-	254 000	3 163	304 000	-	305 000	3 800
152 000	-	153 000	203 000	-	204 000	2 538	254 000	-	255 000	3 175	305 000	-	306 000	3 813
153 000	-	154 000	204 000	-	205 000	2 550	255 000	-	256 000	3 188	306 000	-	307 000	3 825
154 000	-	155 000	205 000	-	206 000	2 563	256 000	-	257 000	3 200	307 000	-	308 000	3 838
155 000	-	156 000	206 000	-	207 000	2 575	257 000	-	258 000	3 213	308 000	-	309 000	3 850
156 000	-	157 000	207 000	-	208 000	2 588	258 000	-	259 000	3 225	309 000	-	310 000	3 863
157 000	-	158 000	208 000	-	209 000	2 600	259 000	-	260 000	3 238	310 000	-	311 000	3 875
158 000	-	159 000	209 000	-	210 000	2 613	260 000	-	261 000	3 250	311 000	-	312 000	3 888
159 000	-	160 000	210 000	-	211 000	2 625	261 000	-	262 000	3 263	312 000	-	313 000	3 900
160 000	-	161 000	211 000	-	212 000	2 638	262 000	-	263 000	3 275	313 000	-	314 000	3 913
161 000	-	162 000	212 000	-	213 000	2 650	263 000	-	264 000	3 288	314 000	-	315 000	3 925
162 000	-	163 000	213 000	-	214 000	2 663	264 000	-	265 000	3 300	315 000	-	316 000	3 938
163 000	-	164 000	214 000	-	215 000	2 675	265 000	-	266 000	3 313	316 000	-	317 000	3 950
164 000	-	165 000	215 000	-	216 000	2 688	266 000	-	267 000	3 325	317 000	-	318 000	3 963
165 000	-	166 000	216 000	-	217 000	2 700	267 000	-	268 000	3 338	318 000	-	319 000	3 975
166 000	-	167 000	217 000	-	218 000	2 713	268 000	-	269 000	3 350	319 000	-	320 000	3 988
167 000	-	168 000	218 000	-	219 000	2 725	269 000	-	270 000	3 363	320 000	-	321 000	4 000
168 000	-	169 000	219 000	-	220 000	2 738	270 000	-	271 000	3 375	321 000	-	322 000	4 013
169 000	-	170 000	220 000	-	221 000	2 750	271 000	-	272 000	3 388	322 000	-	323 000	4 025
170 000	-	171 000	221 000	-	222 000	2 763	272 000	-	273 000	3 400	323 000	-	324 000	4 038
171 000	-	172 000	222 000	-	223 000	2 775	273 000	-	274 000	3 413	324 000	-	325 000	4 050
172 000	-	173 000	223 000	-	224 000	2 788	274 000	-	275 000	3 425	325 000	-	326 000	4 063
173 000	-	174 000	224 000	-	225 000	2 800	275 000	-	276 000	3 438	326 000	-	327 000	4 075
174 000	-	175 000	225 000	-	226 000	2 813	276 000	-	277 000	3 450	327 000	-	328 000	4 088
175 000	-	176 000	226 000	-	227 000	2 825	277 000	-	278 000	3 463	328 000	-	329 000	4 100
176 000	-	177 000	227 000	-	228 000	2 838	278 000	-	279 000	3 475	329 000	-	330 000	4 113
177 000	-	178 000	228 000	-	229 000	2 850	279 000	-	280 000	3 488	330 000	-	331 000	4 125
178 000	-	179 000	229 000	-	230 000	2 863	280 000	-	281 000	3 500	331 000	-	332 000	4 138
179 000	-	180 000	230 000	-	231 000	2 875	281 000	-	282 000	3 513	332 000	-	-	4 150
180 000	-	181 000	231 000	-	232 000	2 888	282 000	-	283 000	3 525	-	-	-	-
181 000	-	182 000	232 000	-	233 000	2 900	283 000	-	284 000	3 538	-	-	-	-
182 000	-	183 000	233 000	-	234 000	2 913	284 000	-	285 000	3 550	-	-	-	-
183 000	-	184 000	234 000	-	235 000	2 925	285 000	-	286 000	3 563	-	-	-	-
184 000	-	185 000	235 000	-	236 000	2 938	286 000	-	287 000	3 575	-	-	-	-

Bilaga a upphör att gälla från och med den 1 oktober 2022

Bilaga a

Sobonas Branchbestämmelser, tillämpade från 2022, till Branchöverenskommelser för:

Sobonas Branchbestämmelser Energi

Sobonas Branchbestämmelser Besöksnäring och kulturarv

Sobonas Branchbestämmelser Vatten och Miljö

Sobonas Branchbestämmelser Fastighet

Sobonas Branchbestämmelser Flygplatser

Sobonas Branchbestämmelser Trafik

Försäkringsvillkor för Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL

Tillämpningsområde

§1

Avgiftsbefrielseförsäkring, nedan kallad försäkringen, gäller för en arbetstagare som omfattas av Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension – AKAP-KL eller KollektivAvtalad Pension – KAP-KL och som 2008-01-01 eller senare börjar uppbära månadsersättning från AGS-KL eller livränta till följd av arbetsskada enligt SFB, nedan kallad arbetsskadelivränta.

Anmärkning:

I övriga fall tillämpas de tidigare försäkringsvillkoren för det tidigare pensionsavtalet PFA.

Försäkrad och försäkringstagare

§2

Försäkrad är en arbetstagare som försäkringen gäller för enligt § 1 ovan.

Arbetsgivaren är försäkringstagare. Avseende rätten till försäkringserättning är varje försäkrad försäkringstagare.

Försäkringsbolag är Afa Sjukförsäkring.

Pensionsavgift från försäkringen

§3

Mom. 1

Försäkringen betalar pensionsavgiften för arbetstagarens avgiftsbestämda ålderspension enligt KAP-KL

eller AKAP-KL vid arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall under den tid då han eller hon får månadsersättning från AGS-KL eller under tid med arbetsskadelivränta.

Anmärkning:

Försäkringen betalar pensionsavgiften enligt ovan även för en arbetstagare som inte får månadsersättning på grund av att han eller hon inte uppfyller kvalifikationstiden enligt AGS-KL.

Mom. 2

Om arbetstagarens anställning upphör under sjukpenningtid eller om han eller hon insjuknar under efterskyddstid enligt § 7, betalar försäkringen pensionsavgiften enligt mom. 1 även under sjukpenningtid för tid efter det att anställningen upphört, förutsatt att sjukfallet är sammanhängande och leder till månadsersättning enligt AGS-KL.

Anmärkning:

Om arbetstagarens anställning upphör under sjukpenningtid eller arbetstagaren insjuknar under efterskyddstid enligt § 7 kan – efter beslut i Rådgivandenämnden – pensionsavgift betalas under sjukpenningtid även för en långtidssjuk arbetstagare som inte får rätt till månadsersättning från AGS-KL. Med sådant fall avses sjukpenningtid som överstiger ett år och då arbetstagaren på grund av ålder, medicinska skäl eller annat särskilt skäl inte får rätt till sjukersättning.

Mom. 3

Om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod har avslutats ska bestämmelserna i dessa försäkringsvillkor tillämpas som om den senare sjukperioden är en fortsättning på den tidigare sjukperioden.

Mom. 4

Om en sjukperiod börjar i direkt anslutning till avslutad arbetslivsintroduktion hos Arbetsförmedlingen ska den senare sjukperioden ses som en fortsättning på den tidigare sjukperioden. Detta gäller även om det efter avslutad arbetslivsintroduktion finns ett fortsatt behov av kartläggande, vägledande och rehabiliterande insatser, dock längst under 12 månader.

Mom. 5

Pensionsavgiften från försäkringen betalas proportionellt till graden av arbetsförmågan.

Mom. 6

Försäkringen betalar inte pensionsavgift för samma tid som arbetsgivaren tidigare betalat pensionsavgiften.

Mom. 7

Upphör att gälla från och med den 1 oktober 2022

Om Försäkringskassan, med stöd av 27 kap. §§ 48 – 49 SFB, beslutat att en arbetstagares sjukpenning inte längre utges och arbetstagaren erhåller Särskild AGS-KL-förmån betalas pensionsavgift under tid med sådan ersättning. Pensionsavgiften beräknas och betalas på det belopp som utbetalas från AGS-KL.

Tid med pensionsavgift

§4

a) Gäller för AKAP-KL

Försäkringen för AKAP-KL betalar pensionsavgift under tid med månadsersättning från AGS-KL eller arbetsskadelivränta till och med kalendermånaden innan arbetstagaren fyller 65 år.

b) Gäller för KAP-KL

Försäkringen för KAP-KL betalar pensionsavgift enligt dessa villkor från och med kalendermånaden efter den då arbetstagaren fyller 21 år till och med kalendermånaden innan arbetstagaren fyller 65 år, dock längst till och med kalendermånaden innan ålderspensionen enligt KAP-KL börjar betalas ut.

Försäkringsskydd

§5

Försäkringsskyddet inträder vid anställningens början om arbetstagaren är arbetsför till minst 25 procent.

Om arbetstagarens arbetsförmåga är nedsatt vid anställningens början och nedsättningen oavbrutet består, omfattar försäkringsskyddet endast en senare ytterligare nedsättning av arbetsförmågan om minst 25 procent av hel arbetsförmåga.

Försäkringsgrundande anställningstid

§6

Försäkringsskyddet gäller så länge arbetstagaren är anställd (*försäkringsgrundande anställningstid*). Mer än sex månaders frånvaro i följd från anställningen räknas som försäkringsgrundande anställningstid endast om frånvaron beror på

- sjukdom, med rätt till sjuklön enligt lag eller avtal, sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, smittbärarpennning, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB,
- hel ledighet med lön eller motsvarande ersättning, eller
- hel ledighet enligt föräldraledighetslagen.

Försäkringsskydd efter anställning (efterskydd)

§7

Mom. 1

Efterskydd gäller i 90 kalenderdagar. Efterskydd innebär att försäkringsskyddet fortsätter att gälla efter det att försäkringsgrundande anställningstid upphört, förutsatt att arbetstagaren har en sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB.

Om en arbetstagare insjuknar under efterskyddstid ska dagar med sjuklön enligt SjLL, sjukpenning, smittbärarpennning, arbetsskadesjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB, inte förbruka efterskyddsdagar.

Anmärkning:

Med sjukersättning enligt SFB jämsställs tidsbegränsad sjukersättning och aktivitetsersättning enligt SFBP.

Mom. 2

Efterskyddet upphör om arbetstagaren

- inte har en sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB,
- har varit anställd i sammanlagt 180 dagar hos arbetsgivare som inte tecknat KAP-KL eller AKAP-KL,
- får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt, eller
- lämnar sin anställning utan att iaktta avtalsenlig uppsägningstid.

Ersättningsbar arbetsförmåga

§8

Försäkringen betalar pensionsavgift enligt § 3 för en arbetstagare som är arbetsoförmögen till minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfall.

Om arbetstagarens arbetsförmåga är nedsatt vid anställningens början och nedsättningen oavbrutet består, betalar försäkringen pensionsavgift endast för en senare ytterligare nedsättning av arbetsförmågan om minst 25 procent.

Om den sjukpenninggrundande inkomsten enligt SFB fastställs med hänsyn till tidigare beviljad sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB betalas hel pensionsavgift vid hel arbetsoförmåga.

Avgiftsunderlag

§9

Mom. 1

Avgiftsunderlaget för försäkringen är arbetstagarens sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB som förvärvats i anställning som omfattas av KAP-KL eller AKAP-KL och som ligger till grund för sjukpenningens storlek vid insjuknandetillfället. Även sådan inkomst som överstiger 10 prisbasbelopp räknas med i avgiftsunderlaget. Avgiftsunderlaget begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Avgiftsunderlaget vid insjuknandetillfället räknas om med den årliga förändringen av inkomstbasbeloppet.

Mom. 2

Avgiftsunderlaget vid arbetsskadelivränta utan samtidig rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt SFB är arbetstagarens inkomst i anställning som omfattas av KAP-KL eller AKAP-KL och som ligger till grund för hans eller hennes arbetsskadelivränta. Även inkomst som överstiger 7,5 prisbasbelopp räknas med i avgiftsunderlaget.

Avgiftsunderlaget begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp. Avgiftsunderlaget vid den tidpunkt då arbetsskadelivräntan börjar betalas räknas om med den årliga förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsavgifter

§10

a) Gäller för AKAP-KL

Pensionsavgiften för Avgiftsbefrielseförsäkring för pensionsavtalet AKAP-KL beräknas i procent på arbetstagarens avgiftsunderlag enligt § 9 ovan.

Pensionsavgiften är

- 4,5 procent på avgiftsunderlaget upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp och
- 30 procent på de delar av avgiftsunderlaget som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp.

Anmärkning:

Enligt AKAP-KL beräknas 4,5 procent av den pensionsgrundande lönen i anställningen efter det att arbetstagaren uppnått åldern för avgångsskyldighet enligt LAS men eftersom pensionsavgifter enligt Avgiftsbefrielseförsäkringen betalas som längst till 65 år blir bestämmelsen inte tillämplig i försäkringen.

b) Gäller för KAP-KL

Pensionsavgiften för Avgiftsbefrielseförsäkringen för pensionsavtalet KAP-KL beräknas – från och med kalendermånaden efter den då han eller hon fyller 21 år – i procent på arbetstagarens avgiftsunderlag enligt § 9 ovan. Procentsatsen är 4,5 från och med år 2010.

Samordning

§11

Får arbetstagaren rätt till i huvudsak motsvarande förmån på annat sätt upphör betalning av pensionsavgift från försäkringen i motsvarande grad.

Betalning av pensionsavgift

§12

Pensionsavgift från försäkringen betalas månadsvis till den traditionella tjänstepensionsförsäkring eller den tjänstepensionsförsäkring i form av fondförsäkring, som arbetstagaren har valt enligt AKAP-KL eller KAP-KL.

Saknar försäkringsbolaget uppgift om sådant val betalas pensionsavgiften till en traditionell tjänstepensionsförsäkring hos KPA Pensionsförsäkring AB (publ.) i enlighet med bestämmelserna i AKAP-KL och KAP-KL.

Omprövning

§13

Framkommer omständigheter som om de tidigare varit kända skulle ha påverkat rätten till eller omfattningen av betalning av pensionsavgift från försäkringen, under tid försäkringen betalar pensionsavgift, får försäkringsbolaget besluta om ändring av sådan betalning.

Anmälan

§14

Arbetstagaren ska anmäla försäkringsfall på av Afa Sjukförsäkring anvisat sätt och lämna de uppgifter som behövs för bedömning av rätten till och beräkning av försäkringen.

Anställningsförhållande m m ska intygas av arbetsgivaren.

Nämnd

§15

En rådgivande nämnd – Rådgivandenämnden – ska finnas med uppgift att lämna råd, anvisning och utlåtande avseende tolkning och tillämpning av försäkringen på begäran av part, part i försäkringsavtal eller arbetstagare. Beslut i nämnden ska vara enhälligt.

Rådgivandenämnden består av sex ledamöter. Till nämnden utser Sveriges Kommuner och Regioner tre ledamöter, Svenska Kommunalarbetareförbundet en ledamot och övriga arbetstagarparter i detta avtal gemensamt två ledamöter. För varje ledamot ska en ersättare utses i samma ordning.

Anmärkning:

Rådgivandenämnden är även rådgivande nämnd för genom PFA gällande Avgiftsbefrielseförsäkring för anställda i kommuner och regioner m fl.

Tvist

§16

Twister om tolkning eller tillämpning av försäkringen kan av part i tvisten hänskjutas till Skiljenämnd för Avgiftsbefrielseförsäkringen för slutligt avgörande.

Skiljenämnden beslutar om part som begär det ska få tillfälle att föra sin talan muntligt. Före avgörandet i skiljenämnden ska tvistefrågan ha behandlats i Rådgivandenämnden.

Skiljenämnden består av sju ledamöter, varav en ledamot också är ordförande. Sex ledamöter och ersättare för dessa utses i samma ordning som gäller för Rådgivandenämnden

enligt § 15. Ordföranden och ersättare för honom eller henne utses gemensamt av de organisationer som utsett de övriga ledamöterna.

De centrala parterna i AKAP-KL och KAP-KL svarar var och en för sina kostnader som följer av skiljenämndsörfarandet. Kostnaden för ordförandens medverkan delas lika mellan arbetsgivar- och arbetstagar- sidan.

Försäkringsvillkor för TFA-KL

Försäkringsvillkor mm

§1

För Trygghetsförsäkring vid arbets-skada för anställda hos kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag (TFA-KL) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring. I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts av Afa Trygghetsförsäkring i enlighet med överenskommelser mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

§2

Försäkringstagare är arbetsgivare som tecknat försäkring om TFA-KL.

Skadefall som omfattas av TFA-KL

§3

Om anställd under försäkringstiden drabbas av personskada som är att anse som arbetsskada har han eller hon rätt till ersättning på sätt som anges nedan.

Med arbetsskada avses en skada till följd av olycksfall (arbetsolycksfall) eller annan skadlig inverkan (arbetssjukdom) i arbetet. En skada ska anses ha uppkommit av sådan orsak, om övervägande skäl talar för det. En skada som beror på ett olycksfall anses ha inträffat dagen för olycksfallet. En skada som beror på annan skadlig inverkan än ett olycksfall anses ha inträffat den dag när den först visade sig.

Som arbetsskada anses inte en skada av psykisk eller psykosomatisk natur som är en följd av en företagsnedläggelse, bristande uppskattning av den försäkrades arbetsinsatser, vantrivsel med arbetsuppgifter eller arbetskamrater eller därmed jämför-liga förhållanden.

Olycksfall vid färd till eller från arbetsstället räknas som olycksfall i arbetet, om färden föranleddes av och stod i nära samband med arbetet (färdolycksfall). Färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen berättigar dock inte till ersättning enligt dessa villkor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om i vilken utsträckning en skada som inte beror på ett olycksfall men som har framkallats av smitta, ska anses som arbetsskada.

§4

Arbetsolycksfall berättigar till ersättning om olycksfallet medfört arbetsförmåga eller bestående invaliditet.

Arbetssjukdom berättigar till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig och tillika av allmän försäkringskassa enligt 42 kap. 12 § SFB förklarats vara arbetsskada. Dock berättigar sjukdom som finns upptagen i förteckningen i Tabell 1 till ILO-konventionen (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig.

§4a Upphörde 1995-12-31

§5 Upphörde 2012-04-01

Ersättning under akut sjukdomstid

Ersättning för inkomstförlust

§6

Vid arbetsförmåga till följd av arbetsolycksfall – dock inte färdolycksfall – lämnas ersättning under sjuklönetid och sjukpenningtid för hela inkomstförlusten under den första sjukdagen (karensdagen) och för tid därefter med 20% av inkomstförlusten beräknad på den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst enligt SFB. När sjukpenning enligt SFB lämnas med 75% lämnas ersättning med 25% av inkomstförlusten beräknad på den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst.

För inkomstdelar över 10 prisbasbelopp lämnas ersättning för hela inkomstförlusten.

Om TFA-förmåner har lämnats och inkomstersättning enligt SFB senare lämnas för samma tid ska TFA-ersättningen till den del den motsvaras av ersättningen enligt SFB omgående återbetalas till Afa Trygghetsförsäkring.

(Ersättningen samordnas enligt § 29).

Ersättning för sjukvårds-kostnad och andra utgifter

§7

Är den skadade berättigad till ersättning enligt §§ 4 eller 10 lämnas ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler för sådana kostnader som arbetsskadan medfört i form av t ex läkar- och sjukvårdskostnader eller kostnader för vid olycksfallet skadade kläder, glasögon o dyl.

§8 Upphörde 2012-04-01

§9 Upphörde 1994-12-01

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk)

§10

Vid arbetsoförmåga som varat mer än 30 dagar lämnas ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk). Om det fysiska eller psykiska lidandet har varit svårt lämnas ersättning även om arbetsoförmåga inte förelegat. Vid arbetssjukdom med diagnosen mesoteliom lämnas löpande ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur.

Ersättningens storlek bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Utbetalning sker när den akuta sjukdomstiden har upphört.

§11 Upphörde 2002-01-01

Ersättning vid invaliditet

Ersättning för inkomstförlust

§12 Upphörde 1994-02-01

§13

Om den skadade vid bestående invaliditet till följd av arbetsskadan fått sin förmåga att skaffa sig inkomst genom arbete nedsatt lämnas en ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler i form av årlig livränta från Afa Trygghetsförsäkring i den mån framtida förlust av inkomst kan antas uppkomma, som inte ersätts av livränta enligt SFB eller på annat sätt.

För lönedelar under 7,5 prisbasbelopp betalas livränta från Afa Trygg-

hetsförsäkring endast om förlusten av arbetsinkomst är mindre än en femtondel av arbetsinkomsten under 7,5 prisbasbelopp. En förlust som överstiger en femtondel av arbetsinkomsten under 7,5 prisbasbelopp ersätts dock om den till följd av vad som följer av reglerna om beräkning av livränta enligt SFB understiger en femtondel enligt samma lag.

§14

Livräntan fastställs med hänsyn till den bestående nedsättningen av arbetsförmågan som föranletts av arbetsskadan.

Frågan om graden av nedsättning av den skadades arbetsförmåga bedöms med hänsyn till hans förmåga att trots skadan bereda sig inkomst genom arbete. Arbetet ska härvid motsvara hans krafter och färdigheter. Vidare ska arbetet vara sådant som det rimligen kan begäras att den skadade ska kunna utföra med hänsyn till tidigare utbildning och verksamhet, omskolning eller annan dylik åtgärd samt ålder, bosättningsförhållanden och därmed jämförliga omständigheter.

Vid uppnådd pensionsålder, 65 år, reduceras livräntan till hälften.

§15

Den skadade kan i stället för livränta eller del av livräntan få ett engångsbelopp motsvarande det kapitaliserade värdet av livräntan.

Engångsbeloppet fastställs enligt särskilda bestämmelser för kapitalisering av livränta.

§16

Livränta värdesäkras enligt lagen om ändring av skadeståndslivräntor.

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men)

§17

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Ersättningen lämnas när det fysiska och psykiska lidandet kan förutses bli bestående för framtiden, dock tidigast då den akuta sjukdomstiden upphört.

§18 Upphörde 2002-01-01

§19 Upphörde 1998-01-01

Ersättning för särskilda olägenheter

§20

Ersättning för särskilda olägenheter till följd av skadan bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter

§21

Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter lämnas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning vid arbetssjukdom

§22 Upphörde 1994-12-01

§22a

Om en skadad har en arbetssjukdom, som enligt §§ 3 och 4 har bedömts som arbetsskada, lämnas ersättning enligt skadeståndsrättsliga principer.

Väsentlig och bestående ändring

§23

Om det är uppenbart att i det enskilda fallet väsentlig och bestående ändring inträtt i de förhållanden som legat till grund för bestämmande av ersättningen vid invaliditet, kan omprövning ske. Omprövning kan dock endast avse ändring som inträffar under tid överenskommelse om TFA-KL mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet är i kraft.

Ersättning för rehabilitering

§24

Kan den skadade på grund av bestående följd av arbetsskadan inte återgå till sitt tidigare förvärvsarbete, ersätts skäligen kostnader avseende erforderlig rehabilitering till annat jämförbart yrke.

Ersättning vid dödsfall

§25

Ersättning för arbetsskada som lett till dödsfall bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning för personskada, som till följd av dödsfallet förorsakats någon som stod den avlidne särskilt nära, prövas och lämnas i enlighet med de begränsningar som anges i §§ 4–10.

§26 Upphörde 2002-01-01

§27 Upphörde 2002-01-01

Efterskydd

§28

Den som varit utsatt för skadlig inverkan i arbete hos arbetsgivare som

tecknat försäkring om TFY-KL eller TFA-KL och på grund av den skadliga inverkan drabbats av arbetssjukdom äger rätt till ersättning enligt dessa försäkringsvillkor även om anställningen hade upphört när arbetssjukdomen visade sig. Den skadliga inverkan ska dock ha ägt rum efter den 31 januari 1974 och under tid när arbetstagaren var anställd hos arbetsgivare som då hade gällande försäkringsavtal om TFY-KL eller TFA-KL. Arbetssjukdomen ska vidare ha visat sig innan den skadade har uppnått 65 års ålder. Vid cancersjukdom orsakad av asbestexponering i arbetet gäller ingen åldersgräns.

Rätt till ersättning enligt första stycket kan föreligga endast under tid när avtal om TFA-KL mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet är i kraft.

Allmänna bestämmelser

Samordning

§29

Den skadade eller person som stod en till följd av arbetsskada avlidne person särskilt nära, har inte rätt till ersättning enligt ovanstående bestämmelser i den mån ersättning kan lämnas från stat, kommun, försäkringsgivare, arbetsgivare eller annan i form av periodisk ersättning eller i form av ersättning avseende kostnader, fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) eller av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) eller särskilda olägenheter till följd av skadan.

Ska inkomstskatt på sådan förmån som avses här ovan inte betalas, ska vid samordningen även hänsyn tas till skattefriheten.

Ersättning för begravningskostnader lämnas inte i den mån begravningskostnaden täcks av begravningshjälp från tjänstegrupplivförsäkring.

§30

Samordning sker dock inte i fråga om sådan ersättning för vilken Afa Trygghetsförsäkring har rätt till återkrav.

Samordning sker inte i fråga om sådan ersättning som lämnas från försäkring som tecknats och i sin helhet betalats av den skadade, såvida det inte är fråga om ersättning som lämnas enligt skadeståndsrättsliga regler eller ersättning för kostnader.

Preskription

§30a

Ansökan om ersättning enligt dessa försäkringsvillkor ska göras inom tio år beträffande ideell ersättning från den dag då fordringen tidigast kunde göras gällande och inom sex år

- beträffande inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll från den dag ersättningen avser,
- beträffande begravningskostnad från dagen för dödsfallet,
- beträffande annan ersättning från den dag då den försäkrade har betalat det belopp för vilket ersättning begäres.

Om ansökan görs vid en senare tidpunkt än vad som anges i första stycket är rätten till ersättning förlorad. Rätt till inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll föreligger dock från den dag som inföll sex år före anmälningdagen.

Den som kräver försäkringsersättning och som anmält skadan till försäkringsgivaren inom tid som har angivits i första stycket, har sedan försäkringsgivaren förklarat att slutlig ställning har tagits till ersättningsfrågan alltid sex månader på sig att begära omprövning enligt § 24 i de gemensamma villkoren.

§31 Upphörde 1993-01-01

Undantag från försäkringen**§32**

Ersättning lämnas inte för skada som orsakats av krigsåtgärd under krig vari riket befinner sig.

Om den skadelidande själv uppsåtliga eller genom grov vårdslöshet har medverkat till skadan jämkas ersättningen. Ersättning till förare som har gjort sig skyldig till rattfylleri enligt lagen om straff för vissa trafikbrott jämkas också, om föraren därvid genom vårdslöshet har medverkat till skadan. Om en personskada lett till döden, kan ersättningen till efterlevande också jämkas, om den avlidne uppsåtliga har medverkat till dödsfallet. Jämkning av skadeersättning ska ske efter vad som är skäligt med hänsyn till den skadades medverkan och omständigheterna i övrigt.

§33 Upphörde 2012-04-01

Ansvarsbelopp**§34**

För varje skadehändelse är Afa Trygghetsförsäkrings ansvarighet begränsad till 50 miljoner kr. Denna begränsning gäller även om flera personer, som omfattas av ett eller flera försäkringsavtal om TFA i Afa Trygghetsförsäkring, skadas samtidigt.

Rätt till skadeståndstalan**§35**

Anställd får inte föra skadeståndstalan – med anledning av personskada som utgör arbetsskada – mot juridisk person som tecknat försäkringsavtal om TFA eller TFA-KL eller omfattas av PSA. Anställd får inte heller föra sådan skadeståndstalan mot arbetsgivare, anställd eller annan som omfattas av TFA, TFA-KL eller PSA.

Vad som ovan sagts gäller inte beträffande talan om ersättning för inkomstförlust enligt skadeståndslagen vid färdolycksfall.

§36

Om en anställd under försäkringstiden drabbas av personskada till följd av arbetsskada och han eller ersättningsberättigad efterlevande till honom enligt skadeståndsrättsliga grunder skulle haft rätt till ersättning från annan, ska rätten till sådan ersättning anses vara överläten på Afa Trygghetsförsäkring.

§37

Återkrav mot arbetsgivare som tecknat försäkringsavtal om TFA hos Afa Trygghetsförsäkring eller anställd eller annan, som omfattas av TFA, får framställas endast om skadan vållats uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Återkrav kan också ske om den som vållat skadan uppenbarligen varit påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

Skadeförebyggande verksamhet**§38**

Afa Trygghetsförsäkring har att lämna hjälp och stöd i arbetarskyddsverksamheten hos arbetsgivarna dels genom generell informationsverksamhet, dels efter framställning genom råd avseende enskild arbetsgivare. För denna verksamhet kan fastställas särskilda riktlinjer.

Denna skadeförebyggande verksamhet bedrivs under beaktande av det lokala samarbetet i arbetarskyddsfrågor.

Försäkring för ägare m fl**§39**

Ägare eller styrelseledamot i det försäkringsavtalstecknande företaget samt make till sådan person omfattas även av försäkringen, dock tidigast från den tidpunkt anmälan om försäkring mottagits. Med ogift ägare eller styrelseledamot sammanboende ogift person, som inte är anställd i företaget och som tidigare varit gift med honom eller henne eller har respektive haft gemensamt barn med honom eller henne omfattas på motsvarande sätt av försäkringen.

Försäkringen gäller dock endast om olycksfallet eller arbetssjukdomen uppkommer i samband med ovannämnda persons verksamhet i det försäkringsavtalstecknande företaget.

Vad som i dessa försäkringsvillkor sägs om anställd gäller även i tillämpliga delar sådan person som avses i denna paragraf om inte annat särskilt anges.

Rätten till ersättning är begränsad enligt följande.

Vid ersättning för inkomstförlust enligt § 6 eller §§ 13–16 tas inte hänsyn till inkomst som per år överstiger summan av 30 prisbasbelopp.

Bestämmelserna i § 30 andra stycket gäller inte.

Bestämmelserna för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring

Bestämmelsernas omfattning

§1

Dessa bestämmelser omfattar anställd som på arbetsgivarens uppdrag tjänstgör utomlands och som omedelbart före påbörjandet av utlandstjänstgöringen omfattades av svensk arbetsskadeförsäkring, svensk arbetslöshetsförsäkring eller fullgjorde utlandstjänstgöring som omfattades av dessa bestämmelser. Bestämmelserna omfattar dock inte den som samtidigt är anställd hos utländsk juridisk person med vilken han träffat anställningsavtal innefattande regler om sociala förmåner.

§2

Anställd, vars utlandstjänstgöring avses vara eller varar mer än sex år, får efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och den anställde undantas från TFA-KL. Sådan överenskommelse får även träffas med anställd som samtidigt har anställning hos utländsk juridisk person men inte träffat anställningsavtal med denna innefattande regler om sociala förmåner, samt med anställd som vid utsändandet inte var bosatt i Sverige.

Har sådan överenskommelse träffats ska Fora underrättas.

§3

Försäkringsavtal om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring gäller

i fall som anges ovan med den omfattning som framgår av §§ 9, 10 och 11 i de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring eller med den omfattning som särskilt angetts av Fora i försäkringsbekräftelsen.

§4

Vid utlandstjänstgöring gäller i tillämpliga delar de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring samt för försäkringsvillkoren för TFA-KL med de ändringar och tillägg som framgår av nedan upptagna

a) allmänna bestämmelser vid utlandstjänstgöring.

b) bestämmelser om TFA-KL vid utlandstjänstgöring.

I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts av försäkringsgivarna.

Allmänna bestämmelser vid utlandstjänstgöring

Definitioner

§5

Med inkomst som ska ligga till grund för beräkning av förmån förstås den anställdes försäkringslön. Med försäkringslön avses inkomst enligt reglerna i SFB om sjukpenninggrundande inkomst med bortseende från gränsen 10 prisbasbelopp. Lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda

förhållanden i sysselsättningslandet medräknas inte.

Samordning

§6

Samordning sker i fråga om ersättning som den anställde vid utlandstjänstgöring kan erhålla från av arbetsgivaren betald svensk eller utländsk försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, svensk eller utländsk socialförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt liknande svenska eller utländska ersättningar med motsvarande syfte som den förmån med vilken samordning ska ske.

§7

Vid bortfall av utländsk periodisk förmån med vilken samordning skett lämnas ersättning motsvarande bortfallet om detta per månad motsvarar minst 0,4% av prisbasbeloppet enligt SFB.

Skyldigheter för försäkrad

§8

Om Afa Trygghetsförsäkring så påfordrar är den försäkrade skyldig att vid försäkringsfall återvända till Sverige.

§9

Försäkrad är vid återkomst till Sverige skyldig att omedelbart göra anmälan till Försäkringskassan.

Anmälan om utlandstjänstgöring

§10

Meddelande om att anställd tjänstgör i utlandet ska lämnas till Fora av arbetsgivaren när den anställde inte längre har rätt till svensk sjukpenning enligt SFB.

Premier

§11

Arbetsgivare erlägger premier för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring för anställd vid utlandstjänstgöring enligt samma regler som för anställd i Sverige. Därutöver kan uttas särskild tilläggspremie enligt nedan i § 15 angivna bestämmelser.

Bestämmelser om TFA-KL vid utlandstjänstgöring

§12

Under tjänstgöring i utlandet omfattar TFA-KL även skadefall som beror av sjukdom och olycksfall, som kan antagas ha sin orsak i miljöfaktorer, som klart avviker från vad som förekommer inom Sverige eller sådana speciella risker som den anställde på grund av sin utlandsvistelse rimligen inte kan undvika om sjukskrivningstiden överstiger 180 dagar. Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och

värk) lämnas dock även vid kortare sjukskrivning om det fysiska och psykiska lidandet har varit svårt.

§13

När ersättning enligt försäkringsvillkoren för TFA-KL ska fastställas enligt eller grundas på skadeståndsrättsliga regler avses därmed i Sverige gällande skadeståndsrättsliga regler.

§14

Vid bortfall av utländsk periodisk förmån med vilken samordning skett kan omprövning ske enligt § 23 i försäkringsvillkoren för TFA-KL.

§15

Arbetsgivaren ska erlagga särskild tilläggspremie enligt av Afa Trygghetsförsäkring fastställda regler för sådan anställd, som inte längre har rätt till svensk sjukpenning och som inte omfattas av läkekostnadsförsäkring tecknad av arbetsgivaren.

Särskilda försäkringsvillkor om TFA-KL gällande förtroendevalda hos kommuner, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan m fl

§1

Försäkringsavtal avseende TFA-KL omfattar även förtroendevalda hos den arbetsgivare som slutit försäkringsavtalet.

För den förtroendevalde gäller dessa särskilda försäkringsvillkor.

§2

Med förtroendevald avses person som utsetts att fullgöra förtroendeuppdrag för kommunal huvudmansräkning för vilket uppdrag ersättning inte utges av annan än den kommunala huvudmannen.

Med kommunal huvudman avses kommun, kommunalförbund, region eller trossamfundet Svenska kyrkan samt kommunförbund. Med kommunal huvudman avses vidare bolag, stiftelse eller dylikt som tecknat försäkringsavtal om TFA-KL och varöver huvudman, som anges i föregående mening, har ett avgörande inflytande.

§3

För förtroendevald gäller de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring samt försäkringsvillkoren för TFA-KL med nedan angivna undantag.

§4

Försäkringen gäller endast om olycksfallet eller arbetssjukdomen uppkommer i samband med den förtroendevaldes verksamhet i sådant uppdrag som anges i § 2 ovan.

§5

Vid ersättning för inkomstförlust tas inte hänsyn till inkomst som per år överstiger summan av 30 prisbasbelopp.

§6

Skadeanmälan ska bestyrkas av den försäkringsavtalsslutande huvudmannen.

Upplysningar

Här finns information om vart man vänder sig med sina frågor om Afa-försäkringarna.

Allmän information och frågor om Afa-försäkringarna, försäkringsavtal, premiebetalning m m.

Fora AB
101 56 STOCKHOLM
Besöksadress: Sveavägen 44

Kundservice 08-787 40 10
www.fora.se

Specifik information och frågor om aktuella AGS-KL- och TFA-KL-fall samt om Avgiftsbefrielseförsäkringen

Afa Försäkring
106 27 STOCKHOLM
Besöksadress: Klara Södra Kyrkogata 18

Kundcenter 0771-88 00 99
www.afaforsakring.se

Villkor kan laddas ner eller skrivas ut på Afa Försäkrings och Foras webbplats.

Anmälan om inträffade skadefall görs enklast på Afa Försäkrings E-tjänst.

Det går även att anmäla på blanketter som finns på Afa Försäkrings webbplats.

Villkor och blanketter kan även beställas från Afa Försäkrings kundcenter 0771-88 00 99.

Information om Afa Försäkrings behandling av personuppgifter

Vi vill att den som lämnar personuppgifter till oss ska känna sig trygga med hur vi behandlar dem. Vi vidtar därför tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter och för att säkerställa att behandling av personuppgifter sker i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning och våra interna regler för hantering av personuppgifter.

I vår verksamhet samlar vi in och behandlar personuppgifter bland annat för att skadereglera, beräkna försäkringsrisker, ta fram statistik, bidra till forskningsprojekt, förebygga framtida skador och för att uppfylla våra skyldigheter enligt tillämpliga dataskyddsregler.

Mer information om hur vi behandlar personuppgifter och hur enskildas rättigheter enligt dataskyddsförordningen kan utövas, t.ex. att begära ett registerutdrag, finns på www.afaforsakring.se.

Information om behandling av personuppgifter hos Fora AB

Dataskyddslagstiftningen syftar till att skydda privatpersoner mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. En viktig del i integritetsskyddet är att den vars personuppgifter behandlas informeras om behandlingen och de rättigheter som tillkommer den vars personuppgifter behandlas.

Fora AB (nedan benämnd Fora) administrerar försäkringsavtal för de kollektivavtalade försäkringarna AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring.

För Foras försäkringsadministration och fullgörande av ingångna avtal behandlar Fora personuppgifter som rör de försäkrade. Fora är personuppgiftsansvarig för personuppgifter som företagskunder lämnar till Fora om sina anställda. Aktuella personuppgifter som

behandlas är desamma som den försäkrade själv har lämnat till arbetsgivaren och som denne enligt avtal med Fora överfört för avtalets fullgörande eller uppgifter som den försäkrade har lämnat direkt till Fora i samma syfte. Utlämnande och bevarande av personuppgifter sker enligt skyldighet i författning (t ex lag, myndighetsbeslut), tillämplig dataskyddslagstiftning och enligt avtal med försäkringsgivare och i förekommande fall med uppdragsgivare.

Försäkrad har rätt att få ta del av de personuppgifter Fora behandlar om denne. För rättelse av felaktiga, ofullständiga personuppgifter eller mer information om hur personuppgifter hanteras kan kontakt tas med Fora eller i förekommande fall med arbetsgivaren eller försäkringsgivaren. Mer information om hur Fora hanterar personuppgifter finns på www.fora.se.

9 av 10 är försäkrade genom jobbet